

»Dočas, ka
sem nej
zadovolen,
ne dam vö z
roké...«
STR. 3

ŠE NEKAJ
ŠOLSKIH
POGLEDOV V
LETO 2013
STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 17. januarja 2013 ☼ Leto XXIII, št. 3

Od zdravoga domanjoga sadja do »Iže porabski djabok«

»Krajina je tak zaraščena, ka mate vse, samo medved vam fali. Dapa leko, ka ga mate, samo ne vejte,« se je hecala v Andovcaj Zlatka Gutman Kobal, sodelavka Kmetijsko gozdarskoga zavoda iz Maribora, stera je že stara spoznanka Porabcov, zatok si takšen hejc leko dopisti. V Porabje ojdj s svojim kolegom Andrejom Soršakom že od leta 2009, kak je sama pravla, plane za porabske sadjare so pa začnili pripravlati že eno leto prva. »Če človek pogledne kejpez zraka vaše krajine na komjuteri, včasik vpa-met vzeme, ka tam, gde so zdaj gauške, so inda bile iže, gümle ali zemenice. Kauli tej je pa bilau sadno drejvdje. Lidgé so znali sami zasé pri-delati gesti,« je cüjdala Zlatka Gutman Kobal.

Vse tau se je godilo 12. januara v Iži rokodelstva v Andovcaj, gde je Razvojna agencija Slovenska krajina organizirala delavnico v okviru projekta »Upkač« (ftič upak), pri sterom je agencija kak partner. V Iži rokodelstva, stera se je zidala v okviru projekta Saused k sausedi, je lidi pozdravila vodja agencije Andreja Kovač, med tejm so se leko segreli pri vraučom čaji ali küjanom vini. Kak je pravla, cilj projekta je, ka se na nauvo oživijo, revitalizirajo površine, naj se obrani kulturna krajina. Zatok pa trbej čistiti, pucati, kositi tam, gde je eške gauška nej vcej-

Začetek delavnice v Hiši rokodelstva v Andovcaj

Zlatka Gutman Kobal je pokazala, kak se obrežejo stare djablane. Pri njej Andreja Kovač

lak prevzela travnike, njive. Staro sadno drejvdje trbej obrezavati, pomladiti. Od Zlatke Gutman vejmo, ka v Porabji pa na Goričkom raste, uspeva več kak osemnajset féle sadno drejvdje. Dapa brez nauvi sort zatok tö néde, zatok vsakšo leto posadijo dvejezero nauvi cepik. Za čiščenje travnikov pa trbej meti mašine, agencija je že küpila vse, ka k tomi trbej: traktor s prikaulico, mulčar (szárzúzó), kosilnico, balerko, teleskopsko žago za obrezavanje drevdja. Končni cilj pa je, ka se zdravi sad nej samo pri-dela, liki predela tö. Zatok se je pa na Gorenjom Seniki zozidala Iža porabski djabok, gde do meli vse mašine, naprave, s sterimi do se leko delali sokovi, sirupi, posušeno sadje, kloce, marmelade. Za tau, kak se tau vse dela, do se ejkstra organizirale delavnice, na stere do pozvali vertinje tö.

Na andovsko delavnico je prišlo kauli 15 sadjarov pa taši lidi, steri samo kauli rama majo sadno drejvdje. Delavnica se je nadaljevala venej, gde je Zlatka Gutman Kobal v praksi pokazala, kak trbej obrezati staro drejvo, stero že duga lejta nej bilau obrezavano. Po praktičnom prikazi, na sterom je biu pauleg generalni konzul R Slovenije v Monoštri Dušan Snój tö, so sadjari leko strokovnjaka spitalavi v toploj dvorani Hiše rokodelstva, gde ji je čakala top-la malica.

M. Sukič
Foto: K. Holec

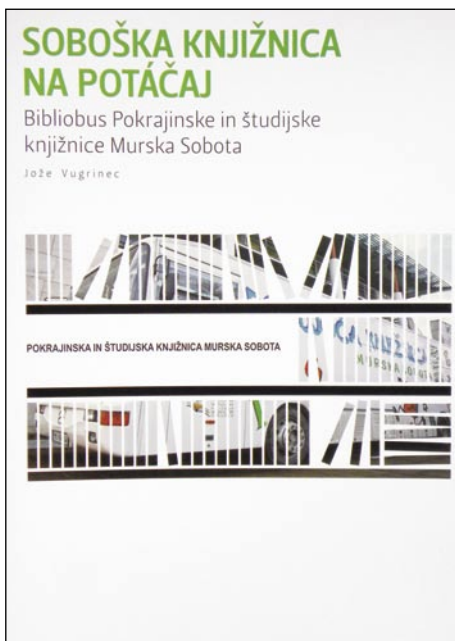
SOBOŠKA KNJIŽNICA NA POTÁČAJ

Tri, vsebinsko in celo oblikovno zelo različne knjige, ki imajo pomembno stičišče: visoko, nadpovprečno sporočilnost v besedi in dokumentih ter fotografijah. In sicer: *Soboška knjižnica na potáčaj* – Bibliobus Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota, Jožeta Vugrinca in soavtorjev; *Vojne na Slovenskem* – pričevanja, spomini in podobe, v uredništvu Maje Godina Golija in *Josipina Urbančič Turnograjska* – prva slovenska pesnica, pisateljica in skladateljica avtorice Mire Delavec.

Soboška knjižnica na potáčaj je seveda bibliobus. Želja, da bi imeli v Sboboti potujočo knjižnico, sega v leto 1975, uresničitev pa v leto 1995, ko so od turističnega podjetja Kompas dobili manjši avtobus, ki ga je bilo potrebno preurediti v bibliobus. 3. maj 1995 pomeni začetek izposoje knjig z bibliobusom, v katerem je bilo 2500 enot gradiva. Novost izposoje knjig so spremljale tudi dileme, ali bo imela potujoča knjižnica bralce, kar je (bil) njen osnovni namen in pomen, kje naj se ustavlja in podobno. Po začetnih zadregah se je potujoča knjižnica uveljavila in, kar je bilo posebej vzpodbudno, postala premajhna. Po petih letih, 3. maja 2000, je začel voziti novi bibliobus, ki zdaj obiskuje vsaka dva tedna 12 občin oziroma izposoja v njih na 66 postajališčih za 68 krajev. Novo vozilo je bilo prvič predstavljeno javnosti zunaj matične občine na srečanju potujočih knjižnic

na Ptuju julija leta 2000, istega leta v Csepregu na Madžarskem in naslednje leto v Čakovcu na Hrvaškem.

Sodelavci bibliobusa so izkušnje predstavili tudi v sosednjih državah, Jožef Papp na dnevu

knjižničarjev Železne županije v Csepregu, Jože Vugrinec na strokovnem posvetovanju hrvaških potujočih knjižnic v Čakovcu in Sobotelu. Ker so na Madžarskem potujoče knjižnice šele v razvoju, so soboške izkušnje toliko bolj dragocene. Sicer pa so v prvi polovici lanskega leta izposodili 22.632 enot, bibliobus je obiskalo 7.617 ljudi, aktivnih članov je bilo 1.337, na novo pa se je vpisalo 40 uporabnikov. O pomenu govornih podatki o obisku, izposoji in novih članih. Povsod je zabeležen napredek, razen pri nakupu gradiva, ker je bilo od ministrstva za kulturo in Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu na voljo manj denarja za bibliobus.

Knjižnica na potáčaj obiskuje od leta 2000 tudi Porabje. Na

začetku je bilo največ obiskovalcev na Gornjem Seniku, v Števanovcih in Monoštru. O prvi poti bibliobusa na Madžarsko piše Danica Koštrica, tedaj študentka in praktikantka v knjižnici, Jožef Papp – tudi avtor prispevka o potujoči knjižnici med prekmurskimi Madžari – povzema referate in poročila pod naslovom *Bibliobus na Madžarskem*. V prvi polovici lanskega leta so v Porabju (Gornji in Dolnji Senik, Sakalovci, Števanovci in Monošter) izposodili 3.025 enot, bibliobus je obiskalo 364 uporabnikov, aktivnih članov pa je 69.

Jože Vugrinec v zaključku poudarja, da PiŠK s potujočo knjižnico opravlja poslanstvo, ki ga sicer ni mogoče izmeriti z nobeno od veljavnih enot za merjenje, mogoče pa ga je razbrati predvsem iz zadovoljstva ljudi, ki bibliobus obiskujejo in uporabljajo njegove storitve.

V prilogah h gradivu o zgodovini

vini in delu soboške potujoče knjižnice so prispevki Jožefa Pappa, ki so bili objavljeni v madžarščini ali na Madžarskem in zelo podroben zapis Jožeta Vugrinca *Pomen sodelovanja Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti s knjižnicami na Madžarskem*. Avtor

analitično predstavlja pomen sodelovanja, ki sega več kot štiri desetletja nazaj in posega tudi na širše področje kulture, izobraževanja, pripravljaj razstav, literarna srečanja in promocijo Porabja v slovenskem nacionalnem prostoru. *Vojne na Slovenskem* – pri-

čevanja, spomini in podobe avtoric in avtorjev Maje Godina Golija, Petre Svovljšak, Marije Klobučar, Špele Ledinek Lozej, Ivanke Huber, Franca Kuzmiča in Neve Makuc. Urednica Maja Godina Golija v uvodu *O velikih in malih bitkah* ...Ko je minilo sedemdeset let od začetka druge svetovne vojne, največje morije v zgodovini človeštva, in dvajset let od vojne za samostojno Slovenijo, »smo se raziskovalke z Raziskovalnih postaj Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti Nova Gorica, Prekmurje in Maribor srečale na znanstvenem srečanju na Petanjcih in predstavile nekatere rezultate raziskovanja vojnega obdobja na območjih delovanja raziskovalnih postaj: Goriški in Videmski pokrajini, v Prekmurju in Mariboru ter okolici.« Recenzent knjige Branko Marušič ocenjuje, da je knjiga »vzoren primer

znanstvene obravnave ene izmed plati vojnih in vojaških dogodkov v preteklosti na slovenskih tleh. Besedilo knjige odlikuje vsestranska znanstvena korektnost.« Andrej Vovko meni, da je posebna dragocenost zgodb v tem, »da nam podajajo

predvsem zgodovino vsakdanjega življenja oziroma malega človeka, ujetega v kolesje velikega zgodovinskega dogajanja, za katerega tradicionalno zgodovinopisje običajno nima posluha.« Izdajateljica knjige sta Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje na Petanjcih in Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU.

Josipina Urbančič Turnograjska (1833 – 1854) je bila prva slovenska pesnica, pisateljica in skladateljica. Rojena v Sloveniji je umrla v Gradcu stara komaj 21 let. Mira Delavec je napisala o njej obsežno in vsestransko študijo, izhajajoč tudi iz tega, da se je Josipina zavedala, »da je biti ženska prava čarobnost, zlasti v svetu, kjer vladajo moč, kapital in egoizem. Bila je ponosna dama, bistra in uglajena. In ona je hotela ustvarjati, izlivati misli na papir in tako krepiti duha vseh Slovencev. Želela je narahlo zbuditi ves narod... Ob prebiranju njenih misli me moreš ostati ravnodušen. Spoznaš, da vera v tisto, kar si in kar delaš, premaga vse, kar je hudega in slabega.« Knjiga je izšla v slovenskem in nemškem jeziku v *Znanstveni zbirki Pavlove hiše Štajerskih Slovencev* v Avstriji.

ERNEST RUŽIČ

»Dočas, ka sem nej zadovolen, ne dam vö z roké...«

Tisti bralci, šteri so nutplačali naše novine Porabje, na konci vsikšoga leta dobijo kalendar za drugo leto. Té je takši letopis, v šterom se najde vsefelé štenja, od pisanj o potovanji prejk literature do vicov. O tem, ka vse leko najgir bralci

Karči Holec je že štrto leto urednik Porabskoga kalendara.

preštejo v nauvom kalendaru za leto 2013, smo že pisali v naši novinaj. Nej davnik pa smo spitalvali urednika (szerkesztő) kalendara Karela Holec, šteri se je že štrto leto spravlo s tauv knjigov, kak je kaj delo, ka je njemi žmetno bilau pa kakšo veseldje je emo med delom. Gda si Porabski kalendar za leto 2013 v roké vzememo, vidimo, ka so na zvünešnjoi prvoj strani mladi plesci z Gorenjoga Sinika. »Sinčarska folklorna skupina je dobila nauvi gvan, nauvo nošo. Misló sem, če že majo, zakoj bi go nej pokazali eške drugim lidam. Če dobro vejm, so eške samo parkrat v etom gvanti gorstaupili, pa lekar ka v Porabji eške gnauk nej. Po drugoj strani pa sem mislo, ka se moramo vsi trüdití, ka bi mlade aktivizerali, aj rej-san ne pozabijo materni gezik pa kulturo« - je raztomačo urednik. Če poglednemo prvi par strani kalendara, leko vidimo ranč tak mlade obraze, depa nej samo sinčarsko, liki sakalauvsko folkloro tö. Kalendar je duga lejta z imenom »Slovenski koledar« vöprišo, nej tak davnik pa je urednik Karel Holec ime prejkspiso na »Porabski koledar«. »Prvim, ka sem pred par lejтами cujstano, sem pogledno, kak majo kalendar Slovenci v drugi

rosagaj, v Avstriji pa Italiji, ka bi kakše ideje daubo. Skoro vseposedik so meli 'Slovenski koledar'. Zatok sem brodo, aj se včasik vej pri našom kalendaru, ka dé za Porabske Slovence« - je raztomačo sodelavec novin

Porabje pa cujda: »Bralci toga kalendara so najbolje Porabski Slovenci, tisti, steri živejo po porabski vesnicaj pa v Varaši. Zatok pa, če je stoj prejkpogledno knige, je včasik na pamet vzeu, ka so tri firtale v našoj domanjoi rejči napisane. Moj ciu je, ka če že delamo za naše Slovence, aj s kem več leko tapreštejo.«

Pisanja v domanjoi so napisali domanji Slovenci pa ništerni Goričanci. »Med pis-ci je malo lidi iz Porabja, sploj malo pa je tisti, šteri bi znali tö pisati. Ne vejm, zakoj so ništerni nika nej poslali. Drugo leto mo mogo na tejm več delati, ka bi lidi eške bole aktivizero. Ka aj bi se več Porabcov dalo za pisanje« - je povödo svojo mišlenje urednik kalendara, šteri je ovak že gorprišo, ka lüstvo začne letopis šteti od ozajek. »Nejsem mislo, ka telko kejpov dobimo za fotokroniko, na priliko od družtev, dvejkrovni organizacij, narod-

nostni samouprav ali generalnoga konzulata. Vejmo, ka je kriza, nej je bilau tak penez, menje programov je bilau. Depa če poglednemo fotokroniko, se vidi, ka so se zatok vsi fejst potrudili pa delali na tejm, ka aj se itak nika dogaja po vasaj pa v Porabji« - je raztomačo Karel Holec pa cujda: »Kak sem na pamet vzejo pa kak lidgé pripovejdajo, najprvin poglednejo kejppe ozajek. Aj baudejo v publiku ali so gorstaupili, se sploj radi vidijo na kejpji. Fotokroniko fejst prejkpoglednejo, po tistim pa cujstanejo pa pomalek začnejo šteti.«

Urednik je veseli zatok tö, ka na kejpaj dosta mladi lidi geste. »Na programaj Zveze Slovencev, kak so na priliko 'Barve in radosti porabske jeseni', smo leko vidli več mladi Slovincov. Na tejm moramo dale delati, če neškemo, ka bi se materni gezik pa domanja kultura zgibila.«

V kalendaru je dosta takši rubrik, štere najdemo v etakši knjigaj že duga lejta: »Po dolaj pa bregaj«, »Literatura« ali »Za duge zimse večere«. »Pri 'Literauri' takši pišejo, šteri so bole 'profesionalci', pri dugi zimski večeraj pa takši, šteri ne pišejo vsakši den, depa donk lepau znajo nika napisati« - je raztomačo razloček Karel Holec pa eške povödo: »Dja sem tak na pamet vzejo, ka lüstvo rado šté kalendar. Letos smo nikše probleme meli v tiskarni, pri druknivanji, samo en den kisnej smo leko pakivali pa pošilali novine. Dosta lidi je prišlo pa spitalvalo: gde je kalendar, ka bi radi šteli. Ka je v domanjoi rejči, vse preštejo, ka pa je v knjižnoj slovenščini, tö preštejo pa dostakrat pravijo: 'vse smo nej razmeli, depa smo prešteli pa znamo, od koj je guč'.«

Vrejmen je v etoj zimi gnauk

etakšo, gnauk atakšo, zatok majo lidgé več časa za štenjé. »Zdaj, gda so svetki pa je

takšo vrejmen, po večeraj naprej vzejo pa štejo. Pa nej samo pri nas, leko povejm, ka na Goričkom tö sploj iščejo kalendar. Večkrat so mi pravli, aj ga pripelam, ka ga nemajo pa bi ga radi šteli. Uni po pošti samo novine dobijo, zatok jim večkrat odpelam tavö.«

Urednik je med delom največ problemov emos tem, kak v glavej držati, štero pisanje je že prejkposlo na popravljanje, pa štero že nazajdaubo. »Fejst je trbej skrb meti, nej ka bi se kaj zmejšalo, ka bi takšo ostalo, ka je nej popravlano. Ali pa aj se ne pomejšajo podnapisi pod kejpami v fotokroniki. Tisto se včasik na pamet vze. Tisto je tö aklavo, če h kakšnomi pisanji drugo fotografijo cujdejem« - je o žmetnosti dela povödo Karel Holec. »Kak pa aj vögleda kalendar, tisto že sploj rad delam. Za mené je nej samo vsebina važna, liki tau tö,

kakši je kalendar od zvüna. Nej je vseedno, kakšoga lidgé oprvin v roké vzeajo,

mora je malo vlejči pa potegniti. Dočas, ka sem dja nej zadovolen s tejm, dočas vö z roké ne dam v tiskarno, za druknivanje. Nej je vseedno, kakšo formo má, kakše so farbe, pa če se vküp pasajo. Na tejm si dosta dni zmišlavam.«

Z ednimi takšimi knjigami je sploj dosta dela, zatok pa je sodelavcom, sploj pa uredniki fejst važno, ali do lidgé kalendar z veseldjom šteli. »Lidgé se na konci odlaučijo, če se mi je vrejčno bilau telko trüdití. Vüepam, ka se jim vidi té Porabski koledar za 2013...«

-dm-

Predsedstvo Družstva porabski slovenski penzionistov je pod vodstvom predsednice Elvire Mešič letos že rano, 4. Janauara, vküper prišlo na svoj prvi djilejš, na sterom se je odlaučilo od letošnji programov pa s pomočtjav ručonovodkinje Margite Korpič pa prejkpoglednilo gazdüvanja družstva.

Klara Fodor

OD SLOVENIJE...

Pahor najprej obiskal Bruselj
Novi predsednik republike Borut Pahor je za svoj prvi uradni obisk po prevzemu položaja izbral Bruselj, kjer se je sestel s predsednikom Evropskega sveta Hermanom Van Rompuyem, predsednikom Evropskega parlamenta Martinom Schulzem in predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barroso, pa tudi z visoko zunanjepolitično predstavnicu unije Catherine Ashton. Namen obiska je bil predvsem vzpostavitev stikov s predsedniki institucij EU po prevzemu položaja in političnega dialoga o prihodnosti EU ter izmenjava pogledov in stališč o aktualnih mednarodno-političnih temah. V ospredju pogovorov z voditelji EU so bila tudi slovenska varčevalno-reformna prizadevanja in položaj v območju evra. Sogovornike je Pahor obvestil, da se je v zadnjem obdobju vzdušje v Sloveniji glede zavedanja o neizogibnosti reform začelo spreminjati na bolje. Poleg tega je omenjal načrtovano usklajevanje vladajočih strank in opozicije o novi referendumski ureditvi. Pogovarjali so se tudi o prihodnjem proračunu Unije, v katerem Sloveniji grozi krepko krčenje denarja za kohezijo.

Janša in Janković zavrnila očitke

Protikorupcijska komisija je opravila nadzor nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati funkcionarji in zavezanci na tem področju. Nepravilnosti so ugotovili pri aktualnem predsedniku vlade Janezu Janši ter vodji največje opozicijske stranke in ljubljanskem županu Zoranu Jankoviću. Oba politika, ki sta se po poročilu protikorupcijske komisije odločila preveriti podporo v svetu strank, ostajata na položajih. Janša je dobil prepričljivo podporo sveta SDS, svet PS pa je zavrnil glasovanje o Jankovičevi zaupnici. Medtem se vrstijo pozivi k njenemu odstopu.

ŠE NEKAJ ŠOLSkih POGLEDov V LETO 2013

V predhodnem prispevku sem obljubila razgrnitev pomembnejših načrtov za pravkar začeto leto 2013 na šolskem področju. Ne domišljam si, da bi imela kakšne vedeževalske sposobnosti, a čisto realne poglede malo vnaprej si drznem razkrivati. Verjamem, da bodo z naše, slovenske strani obljube izpolnjene. Ob prehodu iz enega leta v drugo, v času, ki ni naklonjen kulturi, šolstvu in še čemu, vedno pride do negotovosti, do vprašanj brez konkretnih odgovorov in dvomov v optimalne rešitve problemov. A z vztrajnostjo in pozitivno miselnostjo smo take trde orehe vedno uspeli razbiti... Porabski dvojezični narodnostni šoli, seniška in števanovska, bosta tudi po zaslugi in prizadevanjih novega upravljavca, Državne slovenske samouprave, letos shajali brez večjih finančnih težav, take so zaenkrat obljube iz Budimpešte. Materialno so zadeve torej predvidoma urejene. Kaj pa vsebinsko? Kaj pa slovenščina in učinkovitost njenega poučevanja? In slovenščina v monoštrskih šolah, kar sem omenjala že velikokrat? Vem sicer, da monoštrske šole ne sodijo neposredno pod narodnostno upravo, a skrb za pouk slovenskega jezika in njegovo izboljševanje gotovo sodi v pristojnost narodnostnih organizacij.

Tudi v letu 2013 bo slovensko šolsko ministrstvo preko Zavoda RS za šolstvo poskrbelo za nekatere že utečene dejavnosti, ki porabskim narodnostnim šolam dajejo dragoceno dodano vrednost. Odvijala se bodo izobraževanja učiteljev, svetovanja, skrb za logistično podporo, morda bomo uspeli polepsati še kakšno učilnico, nabavljali bomo slovensko mladinsko periodiko, knjige, priročnike in druge didaktične pripomočke.

V mesecu februarju bomo predvidoma financirali in programsko sooblikovali Zimsko šolo v naravi na Rogli. Poudarjam besedno zvezo *programsko sooblikovali* – to je namreč pogoj za financiranje z naše strani! Zimska šola v naravi mora dobiti razširjen vsebinski koncept, t. i. slovenske vsebine, saj je nerazumno in nedopustno (in neetično!), da organizatorji pričakujejo financiranje iz Slovenije, »pozabljajo« pa na kakršnokoli prisotnost slovenščine, saj slovenske učitelje uporabijo zgolj za svoje prevajalce... Šolo v naravi na Rogli bomo torej podprli samo ob vključitvi slovenskih vsebin!

Branje slovenskih knjig naj bi bogatilo slovenske sporazumevalne zmožnosti porabskih učencev (in učiteljev), jih navduševalo za slovensko kulturo in pomagalo širiti besedni zaklad. V facebookovsko-twiterski dobi je to še težje, a v društvu Bralna značka Slovenije ne obupajo. Mladim še dalje ponujajo v branje čudovite knjige in možnosti spoznavanja njihovih avtorjev. Tudi porabske šole že 25 let obiskujejo slovenski literati (nismo pozabili na obletnico!), ki učencem poskušajo približati svoje ustvarjanje. Obletnico, čeprav malo z zamikom, bomo proslavili nekje v marcu, s skupno prireditvijo za vse narodnostne šole, s kakšno zanimivo predstavo in seveda s knjigami za učence.

Aprila so zadnjih nekaj let porabski dijaki odhajali na t. i. intenzivni teden slovenskega jezika v Ljubljano. Iz številnih, tudi finančnih, razlogov in s tehtanjem med stroški in dolgoročnimi koristmi se odločamo o spremembi zasnove takega intenzivnega slovenskega tedna; če bodo finančne zmožnosti dopuščale, ga bomo sicer organizirali, a ne več v Ljubljani. Vse je še odprto, gotovo pa je s pravo motivacijo, dobrimi učitelji in domišljenim programom možno tudi z manjšim proračunom doseči enake ali še boljše rezultate.

Letni seminar za porabske pedagoške delavce, ki je

meddržavno dogovorjen, prav tako bo, v enakem času kot lani, upam, da s podobnim številom udeležencev. Kje – še ne vemo, kajti ob koncu lanskega seminarja so udeleženci dajali zelo raznolike predloge, pretehtati pa bo potrebno med možnostmi in željami ter pripravljenostjo bodočih organizatorjev za pripravo in izpeljavo zahtevne naloge. Vsekakor verjamejo, da bo odločitev kmalu, zanimanje za udeležbo pa veliko kot lani.

Piranske jezikovne počitnice za porabske učence so načrtovane, vsebinsko bogate in prijetne kot vedno. Tudi tu se bomo trudili za čim več sproščujočih počitniških slovenskih vsebin, že zdaj pa vabim vse učitelje, da s svojimi predlogi sooblikujejo naš program.

Do jeseni pa nas čaka še nekaj velikih zalogajev, na prvem mestu bo gotovo priprava rokopisov učbenikov za slovenski jezik in spoznavanje slovenstva za porabske osnovne šole v okviru projekta TAMOP II. Gre za jezikovne vadnice in delovne zvezke za slovenščino od 5. do 8. razreda, berili in delovna zvezka ter spoznavanje slovenstva za 7. in 8. razred in prevod učbenika za spoznavanje okolja v 4. razredu. Sočasno se pripravljajo tudi posodobitve učnih načrtov za slovenski jezik in spoznavanje slovenstva, ki se vsebinsko ne bodo bistveno spreminjali, bolj dodelani pa bodo cilji, naloge in minimalni standardi znanja.

Slovenščino kot jezik priložnosti za porabske učence in dijake pa bodo šole kmalu predstavljale bodočim učencem. In – je slovenščina res jezik priložnosti zanje? Gotovo bi bila, če bi si učitelji *uzavestili*, da pouk narodnostnega jezika ni le učenje pesmic, besed, vsega, kar se uspešno pozablja, ampak je vse to in še mnogo več v funkciji učenja jezika, ponavljanja, utrjevanja, priložnosti za komunikacijo... da so priložnost za učenje in rabo slovenščine tudi pogovori zunaj učilnic, slovenska komunikacija med njimi samimi, predvsem pa seznanjanje staršev s tem, kaj pomeni za njihovega otroka vpis v dvojezično šolo, da to niso le zastojni izleti in počitnice, temveč popolno sprejemanje dvojezičnega koncepta vzgoje in izobraževanja... da je odločilnega pomena njihov zgled in zgledi vseh, ki delajo v narodnostni politiki in kulturi... Jezik je potrebno naučiti, ne le učiti!!! Sicer pa vemo, da nobeden izmed Porabcev, ki so uspešno zaključili šolanje v Sloveniji, ni brezposeln. Torej – slovenščina je lahko priložnost...

Porabske dijake bomo tudi v bodoče prijazno spodbujali za študij v Sloveniji, ki je v vseh pogledih dobra priložnost zanje. Študijska uspešnost pa je gotovo odvisna tudi od jezikovnega znanja študentov, česar bi se v mnogo večji meri morali zavedati tudi porabski učitelji. Če nekdo 8 let v neki porabski šoli obiskuje pouk slovenščine, potem še enako 4 leta na gimnaziji in po letu dni jezikovne priprave v Ljubljani v prvem letniku študija ugotavlja, da zaradi neznanja jezika ne zmore študirati na izbrani smeri in pusti študij – je to, milo rečeno, katastrofa! Kdaj se bo kateri izmed učiteljev začel takih katastrof zavedati in prevzel odgovornost za nezadostno delo?

Seveda imam še veliko strahov in dvomov v trenutni porabski šolski vsakdan, a sem še vedno vztrajna optimistka; vsak najmanjši svetel kamenček v mozaiku mi je v veselje in vem, da za pozitivne spremembe pri sebi mora vsak poskrbeti sam. Delo narodnostnih učiteljev pa še vedno vidim v prvi vrsti kot poslanstvo in izjemno odgovornost.

VALERIJA PERGER

Na trej kralovo so spejvali cerkveni zbori

6. januara je bila v Pečarovcih revija cerkvenih pevskih zborov z Goričkega in Porabja, na steri je gorstapilo devet zborov. Med tejsmi je bilau sedem cerkveni zborov, domanji

domačoga župnika. Gospod Jože Hozjan so prosili pesem »Čüjite, čüjite, vsi lidjë... Tau božično pesem so že pokojni Lojze Kozar tó radi spejvali. Njega nečak Ciril Kozar go je

Mešani pevski zbor ZSM Avgust Pavel

mladinski zbor Sebeščanski Emanuel pa Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gorenjega Senika, steri že duga lejta sodeluje z goričkimi farami. Senički zbor že 25 lejt spejva cerkvene pesmi pa mešno liturgijo tó.

Tau novoletno srečanje cerkveni pevski zborov je vsigdar v drugi fari. Sebeščanova cerkev je nabito puna bila s pevci in poslušalci. Med njimi je bilau šest župnikov tó. Našoga, seničkoga so pogrešali, zakoj smo ga nej pripelali s seboj, dapa oni v tom časi eške mešo majo na Dolenjom Seniki. Leko smo čüli dosta lejpi božični pa trejkralovi pesmi. Letošnja božična pesem seničkoga zbora je presenetila goričke pevovodje pa

priredo za mejšane zборе. Publika je pevcom s tem maučdala, ka je cejla cerkev donela nej samo od spejvanja, liki od ploskanja poslušalcov.

Na konci programa so se g. Hozjan lepo zahvalili pevcom, rekoč, da je lejpa pesem dvojna molitev. Pozvali so nas v gostilno, da bi se telesno tó okrepečali. Ravno tak lepo se je zahvalo g. župan Ludvik Novak. Pravo je, da poštvüvle pevce, steri se dosta trüdiyo na probaj. Blagoslova puno, zdravo, veselo novo leto so nam želeli tüdi vsi župniki. Bod daj, da bi se drugo leto tüdi v tak velkom številu srečali na božično-novoletnom koncerti.

Vera Gašpar

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

Pismo iz Sobote

Na našem dvouri

Pravijo, ka tisto, ka se na domanjom dvouri godi, nikoga ne smej migati. Kak aj povejm, niške ne smej od toga velke vüje meti pa zatoga volo eške velke lampe tó. Depa, tou je skur nejmogouče napraviti, si je skur nejmogouče želeti. V tej naši mali varašaj, v tej naši mali vesnicaj se skur ne moreš potülititi, ka bi te nej drugi čüli, ka bi te nej vidli. Pa je tak nej samo v varašaj pa v vesnicaj, v toj našoj maloj Sloveniji skur vsikši od vsikšoga vse vej. Najbole od vsega pa znajo pripovedjati pa gučati žute novine pa žute televizije. Na, bole ostanimo na našem dvouri od eške na kakšnom drugom dvouri tó.

Od drugi dvourov vej največ povedati moja tašča Regina, trno čedna ženska. Una je gé ranč takša žuta, kak so žute tiste novine pa teveni. Če bi una takšo pisala pa na televizijo gor davala, tou bi vejn vsi šteli pa vsi po redej poslušali. Kak se tou pravi, una vej iz müje slona napraviti. Kelko poznam lidi, je una pri tom deli skur najbukša. Vzemimo, ka sousedge novi auto küpijo. Kak prvo go začne migati, od kejc njim pejnezi za té novi, lejpi pa velki auto.

»Aj meni niške ne guči! Te pejneze so gvüšno nej pošteno prislüžili. Vej je pa poznam. Že gda so ram redli, je nej vse čisto bilou. Od nje baba je ranč takša bila. Kakoli si je spravila, je nej bilou čisto. Pa kakša baba, takša je čerka gé. Tou se vej! Pri nji moški nigdar nej rejči emo pa poštenja ranč tak nej. Una, una je tou vse vküper zaküjala. Pa nej samo auto! Sam čüla, ka so vcejlak nouve mašine za künjo küpili. Zdaj pa vi meni povejte: novi auto, nouva künja pa eške gvüšno kaj drugoga, od koga eške nika ne vejmo. Na, ge vej, ka je njena mati od svojga moža, njenoga očó, držinsko verstvo odala. Pa vejte, zakoj ga je odala? Nej, gvüšno, ka ne vejte! Zatoga volo, ka si je nouve cecke dala delati. Na, nej vcejlak nouve cecke, dala si je vekše napraviti. Vej bi eške kaj prajla, depa, bole aj sam tüüma.«

Tak moja tašča Regina, trno čedna ženska. Depa, od nje ništerni ranč tak žuto gučijo. Kak ranč ta ženska z vekšimi ceckami. »Ta Regina, ka se za tak čedno drži, je svojga zeta vcejlak na nikoj djala. Vidite, kakšen stari auto majo pri rami? Vej bi si leko küpili skur takšnoga kak moja čerka pa njeni. Depa, nej! Una sploy ne dopisti, ka bi kakšen krajcar odišo od rama. Una raj na pejnezej leži pa spi, kak pa bi si falajček bejluga krüja küpila. Vejte, ka v künji majo? Ne vejte, gvüšno, ka ne vejte! Ge pa vej, ka majo takšne stare mašine, ka je tou nej za povedati. Takše več ranč v muzej ne vzemejo. Una pa samo leži na pejnezej. Tak je ma nut djane, kak so naši stari slamo dejvali, ka so na njoj spali. Na, tak una na pejnezej spi, depa, boug ne daj, kaj od sebe vkraj dati.«

Ja, tak od nje sousedica. Ge pa samo tadale poslüšam, kak je na tistom dvouri, kak je v tistom rami, pa eške ednom tadale, pa tak vse kouli po našem malom varaši. Na, te pa pride svetešnji den, pride svetek. Lidge se srečajo, se obimajo, si v roke segajo, se radi majo, se poštvüjejo, ka se tou rejsan na rejdkki zgodi. Spitavajo se, kak zdravdje, kak mlajši, kak stariške. Vse si vöpokejo pa vöovadijo. Depa, dun nej zavolé. Zatoga volo, ka že na drugi den je znouva vse žuto gé.

»Ka de una meni gučala, ka je njena v šoule ojdla. Ja, leko, ka je rejsan ojdla, depa, kak je šoule zgotouvila, vas pitam? Vej pa se vej, ka nej v šouli, liki jo je zgotouvila pri profesori v posteli. Ge tou vej, bojte gvüšni, ka vej.«

Pa tak tadale do drugoga svetka.

... DO MADŽARSKE

Ustavno sodišče zavrnilo zakon o predhodni registraciji

Potem ko je predsednik države János Áder poslal ustavnemu sodišču v pregled zakon o volilnem postopku, ki je za presojo imelo trideset dni, se je ustavno sodišče odločilo, da so nekatere določbe v nasprotju z načeli ustave. Med drugim je to predhodna volilna registracija, po kateri bi volilno pravico imel le tisti, ki bi se pred parlamentarnimi volitvami leta 2014 registriral ali po elektronski pošti ali osebno na občinah. Po mnenju ustavnega sodišča zakon neutemeljeno omejuje volilno pravico s tem, da velja za vse volivce. Ustavno sodišče je tako odločilo, da so protiustavne tudi nekatere druge določbe zakona. Po zakonu bi lahko imele stranke svoje oglase pred volitvami le v javnih medijih. Po mnenju ustavnega sodišča bi bila s tem kršena svoboda konkurence.

Letos več t. i. gladovnih pohodov
Sindikata delavcev javnih del organizira letos več t. i. gladovnih pohodov, ki bodo 11. decembra prispeli v madžarsko glavno mesto. Pohodniki bodo krenili vsaj iz osmih županij, predvsem iz vzhodnega in južnega dela Madžarske, kjer je najvišja brezposelnost, zato precej ljudi dela v okviru javnih del. Organizatorji pričakujejo, da se jim bodo ljudje pridružili tudi med potjo. Cilj demonstracij je, da bi se njihov mesečni neto dohodek, ki trenutno znaša 47 tisoč forintov (pribl. 160 evrov), povišal na neto 60.200 forintov. Na koncu leta je vlada sicer najavila, da bo dohodek delavcev, zaposlenih na javnih delih, dvignila na več kot 75 tisoč forintov, toda pokazalo se je, da je bila mišljena bruto vsota. Tako se je neto vsota pri tistih, ki so na javnih delih zaposleni za 8 ur, dvignila za približno dva tisoč forintov, kar komaj pokriva inflacijo. Drugi namen teh pohodov je, da bi se tem delavcem plačevalo mesečno in tedensko, kot je zdaj praksa.

Miki

Mi niše pomauči nejsmo dobili

Stariš mlajšom telko pomaga, kelko more, pa nej samo te, gda so ešče doma, liki potistim tō, gda se že oženijo. Tak je tau gnesden pa je bilau prvin tō, gda je ešče vekšo srmastvo bilau. Tisti, steri so nej mogli s pejnezami pomagati, zato ka so oni tō nej meli, tisti so ovak pomagali. Z delom, mlajše so skrb meli ali zemlau so dali za zidanje. Tak so bili stariške od Magdolne Mešič pa od njenoga moža Pište Zavca iz Slovenske vesi tō, šteri so pejneze nej meli, dapa kakoli drugo trbelo, oni so njim na pomauč bili.

- Tetica, vi z možaum sta v židanoj fabriki delala od mladi lejt cejlak do penzije. Kak tau, ka ste vi doma nej gazdüvali?

»Zato, ka smo mi srmacke bili, mi smo zemlé nej meli. Gda smo mi mlajši bili, te je mati tō v židano fabriko delat odla. Te smo zemlau meli, gda so stari striške mrli, dapa dosta mlajšov je bilau pa se je tau razdelilo. Mi smo telko nej meli, ka bi s tistoga leko vertivali. Svinje smo meli pa sprvoga smo krave tō meli, dapa na tiste smo samo gorpláčüvali, zato ka nej bilau sonžetov, ka bi leko kosili. Drugim smo odli delat, senau sišit, zato ka tisti, steri je dosta emo, tisti je vōdau. Tak je te vsakši tretji ali peti navol naš biu, kak smo se leko pogaudili.«

- Doma ste bili pri starišaj ali ste meli svoj ram?

»Müva, gda sva se zdala petdesetsedmoga leta, te sprvoga sva tū spodkar bila, nejdaleč kraj odtec, gde smo zdaj. Te ram smo v arandi mela, gde sva se müva prijala, pa štiri lejta pa pau sva tam bila. Odtistec sva te šla na Büčo (ménje brga, op. pisca), gde so njegvi stariške bili pa smo šest lejt tam bili. Mi smo že zidati steli, zato ka telko pejnez sva že vküpsklala, dapa njegvi oča je nej njau, na silo je sto, ka aj njegvi sin domau dé. Iz tej pejnez, ka sva mela, sva te sestre vōplačala pa sva se

taspakivala. Dapa tisti ram je iz tučance biu, nej lagvi, dapa itak že stari, pa dosta bi ga popravlati trbelo. Te se je deklčina naraudila pa müva itak sva si tak zmislila, ka va zidala, nej ka bi mlajši tau prajli, ka v cejlo življenji nika sva si nej sprajla. Dva deteta sva mela pa najbola zavolo nje smo sé dola pri-

Magdolna pa Pišta Zavec

šli. Te je ešče moja mati tō delala, tak ka gda sva miva delala, te je ona skrb mejla mlajša, gda pa ona üšla, te pa müva sva bila doma z decov. Dapa materi je odtec ta gora na brejg odti sploj daleč bilau, pa sirauta se je dosta mantrala. Zato pa, gda so od moža oča tak brž mrli, te smo mi tisti ram odali pa tū smo se prijali zidati. Najprvin smo si mesto tjüpili tū, zato ka smo mi ešče zemlé nej meli. Dapa tistoga reda je tau tō nej nalletja šlau, zato ka niške nej odavo zemlau. Ta ženska, stera je nam odala, je tō samo zato odala, ka je v ne-

vauli bila pa njej je pejneze trbelo.«

- Tistoga reda se je drago odavala zemla?

Devetgezero forintov smo plačali, dapa te smo tō nej dosta služili. Mi smo že dosta vse meli tam pri starim rami, šauder, lejs, vapno, pa tau vse smo sé dolazvozili, de smo zidali. Tak smo se pogaudili z zidarom, ka majuša, kak leko, vcujstanejo. Tau je bilau šestdesetšestoga leta pa drugo leto smo že sé dola prišli. Dapa dosta lüstva je delalo tū iz vesi, šteri so pomagali, gda smo zidali, istino, zatau sva več lejt odla nazaj pomagat. Zvün tauga je moj mauž dosta vse sam napravo,

pa tisto je tō nej trbelo vōplačati. On je dugo delo pri zidaraj, pa tam se je dosta vse navčo. Zvün tauga sva te ešče sama cejli lejs vōzožagala na tračni žagi. Zimerman je ranč nej dau valati, gda smo prajli, ka doma sama zožagava lejs. Tau je pravo, ka tau doma ne more napraviti. Tau je nej malo delo bilau, dapa zato sva napravla. Ka smo sami leko napravli, tisto nam je nej trbelo plačati, telko pejnaz smo tō prišparali. Gda smo zidali, samo 44.000 djezero forintov smo goravzeli na pausado, drugo je vse iz svoje žepke šlau, pa

ka smo stari ram odali, tam smo nika malo pejnez dobili. Istino, mi smo v krčmau nikdar nej odli, zato ka natau smo pejnez nej meli pa ranč bi nej cerali.«

- Maro ste vi tū spodkar več nej meli?

»Nej, gda so oča mrli, te smo krave odali, zato ka pejnez so nej meli, mi smo tō nej meli, pa iz te pejnez smo je pokopali.«

- Nej je bilau špajсно, gda ste sé dola prišli?

»Sprvoga je špajсно bilau, dapa zato rada sem bila, ka smo leko ram gorpotegnili, zato ka mi niše pomauči smo od nikoga nej dobili. Nejsmo meli gauštjo, tak ka cejli lejs smo tjüpili, ka ga nam je na sterjo trbelo. Potistim drva, ka smo nalagali, smo si že tak sprajli, ka smo pucat odli v gauštjo, ta gde je gozdno gospodarstvo (erdészet) delo. Tam gdakoli, če je kakšno mosnico trbelo, te smo vsigdar prosili, pa nikdar smo nej počrnom vsekli. Djagardje so tak zadovolni bili z nami vsigdar, ka vsakšo leto smo dobili falat gauštje, ka smo mi vōpucali. Tak ka mi smo samo gnauk tjüpili dva mejtra drv, ovak smo si vsigdar vküpsprajli.«

- Gda ste šli vi v penzijo?

»Dja sem leta 1985 v penzijo odišla, mauž pa leta 1994, dapa on zato, ka so te zaprli židano fabriko. Potistim je odo delat ešče, gde je ranč delo najšo, gnauk tū, gnauk tam.«

- Pa zdravje še mate?

»Tau je baja, ka nej trno, vsigdar nas nika boli. Nej čüda, vej pa tri rame smo gorzozidali, tak ka niše pomauči smo nej dobili, samo telko, ka nam je lüstvo pomagalo. Vejš, kelko sem dja mogla tjōjati, cejlo življenje sem samo tjōjala, zato ka

zaubstung niške ti ne pride pomagat. Vnoči sem posau-do prala, zazranka sem pa že s petim busom se v Varaš pelala kipüvat. Te ešče nej tak bilau kak zdaj, ka vse se da küpti, te nej bilau nej vina, piva pa ešče dosta vse nej, če si nej pricajtoma üšo. Ka misliš, kelko sva stara?«

- Tak mislim, ka kauli sedemdeset.

»Dobro bi bilau, dja sem sedemdesetšest lejt stara, mauž pa osemdeset.«

- Ne gledate telko vō, sploj pa mauž nej, vej pa oni ešče ednoga sejfoga lasa nej majo. Odkec ste meli telko mauči, ka v cejlom življenji ste tak dosta leko delali?

»Zato ka mujs bilau, pa si mogo delati, če si sto ali nej. Tau je baja, ka zdaj nega več mauči. Cejlak smo se nani-koj djali v deli. V števanovsko gauštjo smo odtec pejš-tji odli, tak ka smo mlajše na pleči nesli, pa te če ešče tau nej dojšlo, te ešče škir, koco, djesti, piti smo tō vse v rokej vlekli s sebov. Nej čüda, ka sva zdaj tašiva, ka kumar z mest deva, dapa zato se neškem žaugati, zato ka mi kak družina smo se vsigdar dobro sporazmeli. Dosta penzije nej mamo, dapa zato kaj leko pomagamo mlajšom pa trejm vnukom. Brezi tauga bi mlajšom dosta žmetnejše bilau. Če so že nam nej mogli stariške pomagati, mi zato telko, kelko leko pomagamo našim mlajšom, aj njim lekejše baude, kak je nam bilau. Pa tau je ešče dobro bilau, ka müva z možaum sva se vsigdar fejt dobro sporazmela, če sva eden na drugoga poglednila, že sva znala, ka drügi šké, ranč nikanej trbelo prajti.«

Karči Holec

Flajsna i ftrgliva deklina

Ednouk sta živela eden stari človek i ena stara ženska. Stara ženska je mejla že od prvoga moža eno čerko, pa stari človek je tudi meo čerko od prve žené. Stara ženska je čemerna bila na čerko svojga možá, nikak go nej ljubila. Tak dugo, tak dugo, ka je deklino zagnala, naj ide služiti: tá je ušla i ojdla, ojdla ništerni cajt. Ednouk je prišla do ene grúške, ta ji je tak pravla:

- Kama ideš ti, deklina?

- Iden služiti!

- Deklina, poj sé, sčisti me od sújij vejek, pa če me sčistiš, dobrouto, štero si mi včinila, nazaj dobiš!

Pa je včinila. Deklina je tadale ušla, pa je prišla do enoga maloga grouzdnoga trsta. Trst ji je tudi pravo:

- Poj, obreži me pa okopaj, pa š vidla, dobrouto, štero si mi včinila, nazaj dobiš! Deklina je tou tudi napravla, pa naprej ušla i prišla do ene lagve peči. Pravla ji je peč:

- Poj sé, deklina! Zribaj me, pa š vidla, gda se nazaj obrneš, dobrouto, štero si mi včinila, nazaj dobiš.

Deklina pa nej go samo zribala, liki tudi vónamazala z blatom. Deklina je dosegnila eden stüdenčec, dapa eti stüdenčec je bio v nerédi i zapuščeni.

- Kama ideš, ti, deklina? – go pita.

- Na dugo pout, služiti.

- Vö me sčisti lepou, pa š vidla, gda domou prideš, dobrouto, štero si mi včinila, nazaj dobiš!

Teda ga je deklina lepou vöščistila, vözagrabila postano vodou i naprej ušla. Kak je ušla, se je srečala z malin psoun.

- Sčisti me, pa obrij, pa š vidla, dobrouto, štero si mi včinila, nazaj dobiš!

Deklina ga je obrila, lepou

sčistila. Pes je zavalu, deklina pa je naprej ušla. Ojdla, ojdla, ednouk pa je prišla do ednoga lejvoga rama, gder so vile (tündérek) živéle, pitale so jo, ka ka ščé. Njim tudi pravi, ka ide služiti bo iskat.

- Boj tuj pri nas. Tuj je se-

den iž, šest vözameti, dapa v sedmo nejdi nutri!

Deklina je tan ostala i služila eno leto. Gda je leto minoulo, etak je pravla:

- Zdaj že ščén domou titi, naj pokažen oči pa materi, ka ka san zaslüžila!

- No, lepou si me poslünila, dobiš, ka si zaslüžila. Vila jo je nutri pelala v sedmo ižo, stera je puna bila zlata i srebra. Poválaj se v tej srebrnij pejnezaj, ka se na tebé zgrabi, tou de tvojo! Pa se je poválala. No, zdaj se poválaj lepou v zlatij tudi.

Poválala se je deklina v tej tudi, potejn je gori stanila i sloboud vzela. Šla je po pouti nazaj, prišla do psa. Gda je do njega prišla, pes ji je pravo:

- No, deklina! Vzemi z mene, ka se ti vidi! – pes je bio pün džündža, pa deklina je vzela telko, kelko ji je trbelo, pa lepou gori nasé djala. Ušla je naprej.

Gda je prišla cuj k stüdenčeci, tan so bili vödžani sklejšice i mali kriglini, s šterimi so vodou grabili. Deklina si

je zagrabila vodau pa pila, potejm lepou ušla prauti doumi. Gda je prišla cuj k peči, tan so se pekli kolači, reteške:

- Poj sé, jej, kelko ti dobro spadne! Dobrouto tvojo nazaj dobiš!

Jela je i nesla, pa kak je ušla

prauti doumi, prišla do trsta. Tan pa je tak lepo grouzde bilou i vino, vödžáno v posancaj, jela-pila je telko, ka ji je trbelo, ár je dobro bilou na reteše. Tadale je ušla domou.

- Deklina! Dugo cajta te čakán! Zrejte so grúške – je velela grúška.

Ešče je ušla po pouti domou, že jo je vido kokout, ka ide:

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna zlata-srebra!

Čüla je tou deklina i začnila letéti, naj radost prinesé svojimi oči. Pá je velo kokout:

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna zlata-srebra!

Dapa stara ženska je brečala:

- Tijo boj, ti! Nej istino!

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna zlata-srebra!

Teda je etak pravla stara ženska:

- Dosta si dobila, dapa zdaj ide moja či tudi, pa ona de več prinesla, kak si ti prinesla!

Ta je odišla njena či tudi. V tiston hipi je prišla do grúške:

- Poj sé, deklina! Sčisti me od sújij vejek, dobrouto tvojo nazaj dobiš!

- Jes! Moje nogé so džündži, moje roké so zlate, jij nemo zamazala, kakoli bou!

Trst ji je tudi pravo, naj k njemi ide i ga obreže, ár svojo dobrouto nazaj dobi, dapa deklina ma je tudi pravla, ka ona ma takše nogé i roké, štere so džündži, zato jij nede vküp namazala, kakoli bou!

Prišla je do peči:

- Poj sé, deklina! Zmej-si zemlou, zribaj me i namaži me, dobrouto tvojo nazaj dobiš! – ali deklina je pravla, ka ona, ki ma takše nogé

kak džündž, pa roké kak zlato, tistij nede namočila v blato, kakoli bou!

Teda je prišla k stüdeneci:

- Poj sé, deklina! Vlej vö tou postano vodou!

- Jes! Moje nogé so džündži, moje roké so zlate, jij nemo zamazala, kakoli bou!

Prišla je do psa:

- Poj sé, deklina! Obrij me!

- Jes naté nemo poloužila mojij rouk, štere so zlate! Ár moje nogé so kak džündži, jij nemo zamazala, kakoli bou!

Naprej je ušla i ona je tudi prišla do tiste velke palače ino prosila, naj jo nutri pistijo, ka bi tam spala. Njou so tudi pitali, ka kama ide? Tou pravi deklina, ka ide služiti. Teda pravijo nej tudi, naj ostane pri njij.

- Tuj je te šest iž. Vö jij zame-ti, ali v sedmo nejdi nutri!

Deklina je šest iž vözamela, pa v sedmo tudi nej ušla nutri neka cajta, dapa ednouk je pa nutri stoupila. Teda je vidla, ka je tam noutri: kače, žabe, pa tiste so jo tak vküp zgrizle, ka je puna

gratala krvavij ran. Gda je vö odišla, je pravla, ka več nede služila. Nika nejo ji plačali. Kak je ušla domou, po pouti se je srečala s psoun, cuj k njemi stoupila, da bi prosila džündže.

- Nejsi me štela sčistiti, zdaj leko ta ideš!

Odšla je trno žalosno, pa prišla do stüdenca, fejt žedna je bila.

- Idi odtéc, ár so ti mile bilé nogé pa roké. Nika ne dobiš!

Teda je prišla do peči. Tam so se pekli kolači, reteške.

Gda je segnila, ka bi vzela, spekla si je roké, nej mogla vzeti. Naprej je ušla i

prišla do trsta, cuj k njemi stoupila, da si vtrgne eden grouzdek, pa si vzeme eno posanco vina, dapa trst ji je kraj süno roké. Prišla je do grúške, tam tudi nej mogla sada vtrgniti. Gda se je približavala doumi, kokout je gori skočo na vrata i začno popejvati:

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna je krvi!

Ta vrajža ženska pa je ta stoupila i tou pravla:

- Nej istino! Ár je puna zlata!

Ali kokout je pa začno:

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna je krvi!

- Nej istino! Ár je puna zlata!

- Kukuriku! Kukuriku! Ide moja sestra, puna je krvi!

- Nej istino! Nej istino!

Ali stari človek je tou pravo:

- Vidiš, moja či je bougše služila kak tvoja!

Teda sta se svadila med seov, pa stara ženska i njena či sta odišle od iže. Stari človek i njegva či gnes ešče itak živéta, če nejsta mrla.

Madžarsko ljudsko pravljico je v porabščino prevedel Akoš Dončec

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, OTR. ODD., 10.25 BISERGORA: ALI SRCE LAHKO DELIMO, LUTK. NAN., 10.40 ODDAJA ZA OTROKE, 11.00 FIRBCOLOG, ODDAJA ZA OTROKE, 11.25 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL. NEMŠ. NAN., 12.00 PANOPTIKUM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 15.55 POLICAJ CRT, RIS., 16.05 MEGABITI ENERGIJE, DOK. ODD., DOK. ODD., 16.25 BIZGECI, RIS., 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 RAZRED ZASE: MODERNOST, 18.35 RISANKA, 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 21.30 NA LEPSJE, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

PETEK, 18.01.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.25 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 11.35 DOBRA URA, 13.00 GLASBENA ODDAJA, 13.55 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 14.25 BIATLON: SVETOVNI POKAL, 16.05 PRISLUHNI MO TISIŠI, 16.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 ZAČARANI KROG, DOK. FILM, 18.35 OSMI DAN, 19.05 GLASBENA ODDAJA, 20.00 ČUDESA OSONČJA, DOK. SER., 20.50 NARAVNOST FANTASTIČNO, ANG. NAN., 21.20 SCOTT IN BAILEY, ANG. NAD., 22.10 ZASLEDOVALEC, JUŽNOKOREJSKI FILM, 0.10 GLASBENA ODDAJA, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 19.01.2013, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 BINE: HIŠNI LJUBLJENČKI, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.20 ALI ME POZNAS?: JAZ SEM HRAST, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.25 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 7.40 BIBA SE GIBA, RIS. NAN., 8.00 PLES STOLOV: ŠOLSKI STOLI, 8.05 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.25 KULTURNI BRLOG, 8.30 ČAROBNE ROKE, ODDAJA ZA OTROKE, 8.35 TUKAJ SEM: ARON, ODDAJA ZA OTROKE, 8.40 RIBIČI PEPE, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 9.00 FIRBCOLOG, ODDAJA ZA OTROKE, 9.25 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.10 VELIČASTNA LILIJ, KRATKI FILM, 10.25 POLNA HIŠA ŽIVALI: ČEBELJI PIK, NEMŠ. NAN., 11.25 KINO KEKEC: TONY - 10 LET, NIZOZEMSKI FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 TEDNIK, 14.20 PRAVA IDEJA!, 14.50 NA LEPSJE, 15.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.45 LOVCI TEME, DOK. SER., 16.25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 NA VRTU, 17.40 PO BREZPOTJIH, DOK. SER., 18.35 OZARE, 18.40 PRI SLONOVIH, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 OSEBNOST PRIMORSKE 2012, 21.20 GLASNIK, AM. FILM, 23.10 POROČILA, 23.45 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 0.30 PO BREZPOTJIH, DOK. SER., 1.25 OZARE, 1.30 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.45 INFOKANAL

SOBOTA, 19.01.2013, II. SPORED TVS

7.50 SKOZI ČAS, 8.00 POSEBNA PONUDBA, 8.25 NORDIJSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 10.50 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 13.45 BIATLON: SVETOVNI POKAL, 16.00 SLOVENC V ITALIJI, 16.30 PLATFORMA: NAGRADE TREND, 17.00 OSMI DAN, 17.30 MOJA OVCARKA TULPA, AM. FILM, 18.55 DVANAJST: HANS MAGNUS ENZENSBERGER, 20.00 DRUŽINSKE VEZI, AMERIŠKI FILM, 21.30 SOBOTNA GLASBENA NOČ, 22.25 NA LEPSJE, 22.55 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 20.01.2013, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, 10.15 POLNA HIŠA ŽIVALI: PRAŠIČJE NEVARNOSTI, NEMŠ. NAN., 10.55 SLEDI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: ENO V RAZLIČNOSTI, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NA ZDRAVJE!, 14.45 ELDORADO, AM. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DEKAMERON: O VRVICI IN LJUBOSUMNEM MOŽU, NAN., 17.50 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRANA - DEKAMERON, SLOVENSKI TV HOLLYWOOD, 18.40 NODI V DEŽELI IGRAČ, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 BOB LETA 2012, 21.30 GOSPA S HARFO: MOJČA ZLOBKO VAJGL, DOK. ODD., 22.20 LOVCI TEME: PIONIRSKA LETA, DOK. SER., 22.55 POROČILA, 23.25 SINOVNI ANARHIJE, AM. NAD., 0.15 SLOVENSKI MAGAZIN, 0.40 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL

NEDELJA, 20.01.2013, II. SPORED TVS

7.55 SKOZI ČAS, 8.05 GLOBUS, 8.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 9.10 NORDIJSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 10.10 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 11.05 KRAJI IN OBIČAJI: GLASOVI IN ZVOKI ISTRE, 11.40 ALPSKO SMUČANJE: SVETOVNI POKAL, 14.10 BIATLON: SVETOVNI POKAL, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 POVESTI IN NOVELE 19. STOLETJA: ODVAJALO ZA OTROKA, FR. NAN., 21.05 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST: AMSTERDAM, 21.35 ŽIVLJENJE NA SMETIŠČU, DOK. ODD., 23.15 SKRBNIK, KRATKI FILM, 23.35 KAPLJICA V MORJU, KRATKA TV-IGRA, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDELJEK, 21.01.2013, I. SPORED TVS

6.20 UTRIP, 6.35 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 AFRIŠKE PRAVLJICE, ODDAJA ZA OTROKE, 10.15 IZ POPOTNE TORBE: KRAVA, POUČNA ODDAJA ZA OTROKE, 10.35 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 10.50 ODDAJA ZA OTROKE, 11.25 MEGABITI ENERGIJE, DOK. ODD., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 POLNOČNI KLUB: DRUŽINSKA PODJETJA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 FRAČJI DOL: CVETKO IN GORGONI, RIS., 16.10 STUDIO KRIŠKRAŠ, 16.35 KULTURNI BRLOG, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 FRANČEK, RIS., 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 PISAVE: JOŽE SNOJ, MIRIAM DREV, MARKO SOSIČ, 23.35 KNJIGA MENE BRIGA, 23.55 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.45 DUHOVNI UTRIP, 0.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

PONEDELJEK, 21.01.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50

INFODROM, 9.30 ZABAVNI INFOKANAL, 10.05 DOBRA URA, 11.30 DOBRO JUTRO, 13.55 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.05 NA LEPSJE, 15.30 GOSPA S HARFO, DOK. ODD., 16.30 ČUDESA OSONČJA: ŽIVLJENJE ALI SMRT, DOK. SER., 17.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.00 PRAVA IDEJA!, 18.25 TO BO MOJ POKLIC: INŽENIR LESARSTVA, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: DOSTOJEVSKI, RUS. NAD., 21.45 VARES: PODVEZNIČARKA, FINSKA NANIZANKA, 23.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 22.01.2013, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 STUDIO KRIŠKRAŠ, 10.40 KULTURNI BRLOG, 10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE: BINE: CVETJE, ODDAJA ZA GLUHONEME, 11.00 MUZOLET: SLIKANJE V PORTOROŽU, 11.15 HARMONIJE EVROPE: MADŽARSKA, 11.30 KOŠIČA JUHA, KRATKI FILM, 11.45 TOTALNA RAZPRODAJA, HUM. NAN., 12.20 PISAVE: JOŽE SNOJ, MIRIAM DREV, MARKO SOSIČ, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA: ENO V RAZLIČNOSTI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ALEKS V VODI, RIS., 15.50 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 16.00 TEO, RIS., 16.10 ELI IN FANI, RIS., 16.15 RIBIČI PEPE, POUČNA NANIZANKA, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.30 ŽANOV SVET, RIS., 18.40 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 20.55 MARPURGI, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 KONGO: ČRNO SRCE, BELI ČLOVEK, DOK. SER., 0.30 GOSPA S HARFO, GLASBENO DOKUMENTARNA ODDAJA, 1.20 POSEBNA PONUDBA, 1.40 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.55 INFOKANAL

TOREK, 22.01.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.00 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 14.15 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.05 BOB LETA 2012, 16.50 GLASNIK, 17.30 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 LOVCI TEME: PIONIRSKA LETA, DOK. SER., 18.30 SLOVENSKI VODNI KROG: BLOŠČICA, DOK. ODD., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 19.55 MUZIKAJETO: HARFA, GLASBENA ODDAJA, 20.25 ODBOJKA: LIGA PRVAKOV, ČUNEO: ACH VOLLEY, 22.15 NEBEŠKO SRCE, ŠVEDSKI FILM, 23.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.35 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 23.01.2013, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 RIBIČI PEPE: SO VSI GUSARJI HUĐOBNI!, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 10.35 ZLATKO ZAKLADKO: KO KOLPI V DAMELJI, 10.55 SLOVENSKI VODNI KROG: PIRANSKI ZALIV, DOK. ODD., 11.20 POLŽ V SOLATI: TOTAL DISCRET, 11.55 MARPURGI, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 PUJŠA PEPA, RIS., 15.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 CIGANČEK ŽARKO IN MEDO MARKO, RIS., 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: ČRNI BALON, AVSTRAL. FILM, 21.35 NIKAMOR 13:22, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 DVANAJST: TZVETIAN TODOROV, 0.05 ODRSKI GIB: LOJZKA ŽERDIN IN OPERNI STUDIO SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA, 0.30 GLASBENI VEČER, 1.20 TURBULENCA, 1.50 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL

SREDA, 23.01.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.20 DOBRA URA, 11.40 DOBRO JUTRO, 14.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.15 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRANA - DEKAMERON, SLOVENSKI TV HOLLYWOOD, 16.00 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 16.40 GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR, 17.10 EVROPSKI MAGAZIN, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.30 NA VRTU, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 ŠPORTNI IZZIV, 20.35 GLASBENA ODDAJA, 21.55 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 PADEK, AM. FILM, 0.25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.10 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 24.01.2013, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PRGIŠČE PRI LJUBLJENIH PRAVLJIC, LUTK. NAN., 10.25 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.10 VELIČASTNA LILIJ, KRATKI FILM, 11.25 RAZRED ZASE, 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 12.25 NA VRTU, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 ODKRITO, 14.20 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 ROLI POLI OLI, RIS., 16.00 OLIVJIA, RIS., 16.10 FIRBCOLOG, MOZAICNA ODDAJA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 EZOPOVO GLEDALIŠČE, RIS., 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 PRAVA IDEJA!, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 PANOPTIKUM, 0.30 UGRIZNIMO ZNANOST: 0.45 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

ČETRTEK, 24.01.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.30 ZABAVNI INFOKANAL, 10.00 DOBRA URA, 11.20 DOBRO JUTRO, 13.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 14.40 OSEBNOST PRIMORSKE 2012, 16.20 EVROPSKI MAGAZIN, 16.35 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. ODD., 17.00 MUZIKAJETO: HARFA, GLASBENA ODDAJA, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 PO BREZPOTJIH: 99 DNI NA LEDU, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 UMETNOSTNO DRSANJE - EVROPSKO PRVENSTVO: PARI, 22.00 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 22.20 GANDŽA, AM. NAD., 23.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.10 ZABAVNI INFOKANAL

Prazniki so za nami

Minili so težko pričakovani prazniki: božič, staro leto in prišlo je tudi novo. Zdaj se lahko le spominjamo na tiste pri duši tople popoldneve in večere, ko smo lahko šli na koncerte in druge prireditve, ki so nas napolnili s toploto, z mirom. Imela sem občutek, da so si ljudje bliže drug drugemu, da je več razumevanja in potrpežljivosti med nami.

Posebno me je ganila neka razstava v naši vasi, na Dolnjem Seniku, ki jo je organizirala nemška narodnostna samo-

uprava. Razstavili so čudovite izdelke nekdanje učiteljice OŠ Istvána Széchenyija, Ibolye Sass, ki je desetletja bila pridna članica Mešanega pevskega zbora Avgust Pavel na Gornjem Seniku. Ibolya ustvarja iz koruznega ličja čudovite stvari: človeške like, ki predstavljajo razne poklice, skupine ljudi, prizore iz človeškega življenja, namizne okrase itd. Njene figure so kakor žive, nežne, človek ima občutek, da sliši njihovo dihanje. Niso me ganile le razstavljene stvari, temveč tudi vzdušje, toplo ozračje, ki je obdajalo avtorico Ibolyo. Okrog nje so bili nekdanji kolegi in tudi njeni nadrejeni, bivši ravnatelj in podravnateljica. Otvoritveni govor je imel sedanj župan monoštrske občine,

njeni bivši ravnatelj Gábor Huszár, ki je s toplimi besedami govoril o Ibolyinem ustvarjanju, o njenih idejah. Mene bi zelo veselilo, če bi Ibolyine stvari lahko razstavili tudi v našem domu, v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru. S tem bi omogočili, da bi tudi širše občinstvo spoznalo njeno delo. Zdaj, na začetku

novoga leta, ko si želimo vse najboljše, bi bila lepa človeška gesta, saj bi jo s tem gotovo razveselili.

Za novo leto sem dobila več voščilnic tudi iz Slovenije, na eni so bili naslednji verzi:

Če bi srečo lahko podarili s stiskom roke ali besedico srečno, potem bi je bilo v izobilju v sleherni hiši in srcu.

Kar lahko damo drug drugemu, je iskrena želja, naj srečo najdemo na še tako strmih poteh življenja, naj jo uzremo v utrinku zvezde na nebu ali v nasmehu, ki nam ga naklonijo bližnji.

Ne bi našla lepših besed, s katerimi bi tudi sama želela vse najboljše vsem bralcem.

Erika Glanz

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Šukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB